

[Justitsministeren]

Det viser indlæggelsestallene da også ganske klart. Der er årligt knap 40.000 indlæggelser på psykiatriske afdelinger. Heraf er kun ca. 1.300 eller ca. 3 pct. tvangsendlæggelser, og antallet af tvangsendlæggelser har været jævnt faldende siden 1973-74, hvor antallet af tvangsendlæggelser var ca. 2.000. Gennem årene er antallet af tvangsendlæggelser således faldet ca. 30 pct.

Hertil kommer, at selv inden for den relativt lille gruppe af tvangsendlagte bygger lovforslaget på det mindste middels princip og princippet om informeret samtykke. Det er således efter lovforslaget ingenlunde givet, at der under indlæggelsen overhovedet bliver tale om anvendelse af yderligere tvang f.eks. som led i behandlingen. Tværtimod skal lægerne søge at få også disse patienter med til en frivillig behandling, og der må ikke anvendes tvang i videre omfang end nødvendigt.

Jeg synes, det er nødvendigt at fremhæve dette, for at der ikke skal komme den opfattelse frem, at her står vi over for en vældig anvendelse af tvang. Alle ordførere har jo faktisk sagt, at tvang er en nødvendighed. Når der er tale om, at patienterne kan være til fare for sig selv eller andre, så kan man ifølge denne lovgivning anvende tvangsforanstaltninger, og hvis man anerkender dette – og ingen har villet sige det modsatte – så gælder det selvfølgelig om at formindske anvendelsen af tvang mest muligt, og det er også det, der sker, og det er det, denne lovgivning danner grundlag for.

Hr. Carsten Andersen var også inde på et andet punkt, og jeg tror, han i diskussion med fru Kirsten Lee anvendte udtrykket, at der er sket en udvidelse af den persongruppe, det her drejer sig om, gennem udtrykket »det, der kan ligestilles med sindssygdom«. Jeg synes, jeg vil gøre opmærksom på, hvad der står i bemærkningerne til lovforslaget under punkt 3.2.1: »Det fremhæves af udvalget, at det ikke med en sådan regel er hensigten at udvide den kreds af personer, som kan tvangsendlægges eller tvangstilbageholdes, men at skabe bedre lov hjemmel for at opretholde hidtidig praksis på dette område.«

Der er altså ikke tale om nogen udvidelse.

Det mest kritiske, der er sagt i denne sal under denne behandling, kom fra fru Pia Gjellerup, og det overraskede mig. Jeg forstod da i hvert fald på hr. Carsten Andersen og vel egentlig også på hr. Jørgen Tved, at de anså det

for rigtigt at få vedtaget en lovgivning, men havde nogle ønsker om ændringer.

Men jeg blev ikke helt klar over fru Pia Gjellerups opfattelse. Det var jo en afvisning af lovforslaget. Og jeg må også sige, at det skete på et grundlag og i en tone, som efter min opfattelse var ganske i modstrid med, hvad vi har hørt af tidligere socialdemokratiske ordførere de gange, vi her i Tinget har drøftet oplægget til en ny lovgivning, altså ved beslutningsforslag. Jeg mener, at de synspunkter, der dengang fremkom fra socialdemokratiske ordførere, er synspunkter, som dette lovforslag har fulgt, og jeg kan egentlig ikke se noget punkt, hvor det ikke har været tilfældet.

Der var også noget, der overraskede mig i de synspunkter, der kom frem. Jeg mener da nok, man kan diskutere, om man skal have et nævn, eller om sagerne skal gå direkte til domstolene. Der er vel noget, der kan tale for at gå direkte til domstolene i sammenhæng med, hvad hr. Jørgen Tved sagde om, at man jo også skal passe på, at der ikke bliver en alt for lang proces, inden de pågældende kan få deres rettigheder. Men det er selvfølgelig noget, man kan overveje, om man nu ønsker et nævn med det tidstab, det vel kan medføre.

Men jeg forstår ikke helt, at vores lovforslag skal udlægges på den måde, at så vil man ikke give en menneskelig behandling. Det er da også sådan, at vores domstole giver en menneskelig behandling, vil jeg hævde, så derfor forstår jeg ikke rigtig synspunktet.

Jeg forstår det slet ikke, når vi når til debatten om § 24, hvor det er ganske rigtigt, at vi fra regeringens side har sagt, at vi mener, standarden selvfølgelig skal være passende, som det også er angivet i § 2 i lovforslaget. Men vi mener ikke, at det er vores opgave i enkeltheder at blande os i, hvordan sygehusejerne skal indrette deres sygehuse.

Jeg tror, at forskellen imellem fru Pia Gjellerup og mig i dette spørgsmål er, om vi har tillid til amterne eller vi ikke har det. Vi har altså tillid til, at amterne kan styre det her, ikke alene økonomisk – og det skal være mit svar til hr. Jørgen Tved, at det mener jeg amterne kan inden for de bevillinger, der er til rådighed – men jeg mener også, at amterne på samme måde, som vi andre ville gøre det, vil se på spørgsmålet om passende standard.